

SUOMEN TAITOLUISTELULIITON YHDENVERTAISUUS- JA TASA- ARVOSUUNNITELMA 2025-2027

Johdanto

Suomen Taitoluisteluliiton (jäljempänä *liitto* tai *Taitoluisteluliitto*) missio on yhdessä jäsenseurojensa kanssa luoda turvalliset edellytykset taitoluistelun monipuoliselle harrastus- ja kilpailutoiminnalle. Tavoitteena on tukea elämänmittaista liikuntaharrastusta, jossa jokainen lajin harrastaja voi luottaa ammattimaiseen toimintaan jo luistelukoulusta lähtien.

Taitoluisteluliitto on sitoutunut edistämään yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa kaikessa toiminnassaan. Liiton toiminnan perustana ovat liikunnan eettiset arvot ja urheilun reilun pelin periaatteet. Päätöksenteossa otetaan huomioon sukupuolinäkökulma ja tasa-arvo. Toiminnassamme on nollatoleranssi kiusaamiselle, häirinnälle ja muulle epäasialliselle käytökselle.

Taitoluisteluliiton eettinen säännöstö, johon lajin toimijat sitoutuvat, asettaa selkeät käyttäytymisen sekä reilun ja vastuullisen urheilun säännöt kaikille liiton toiminnassa mukana oleville henkilöille. Säännöstön tarkoitus on myös kieltää käytös, joka saattaisi heikentää yleistä ja sisäistä luottamusta liiton toiminnan ja lajin eettisyyteen sekä määritellä käytettävissä olevat suojaustoimenpiteet liiton tapahtumiin, näytöksiin ja muihin liiton toimintamuotoihin osallistuville erityisesti, mutta ei yksinomaan, luistelijoilta heidän suojelemisekseen häirinnältä ja hyväksikäytöltä.

Yhdenvertaisuussuunnitelma on julkaistu liiton nettisivuilla vuodesta 2015 alkaen. Suunnitelma on päivitetty vuosina 2019, 2022 ja 2024. Suunnitelmaa varten on käyty keskustelua sidosryhmien kanssa, osallistuttu Olympiakomitean järjestämiin yhdenvertaisuuskoulutuksiin ja vastuullisuuskliniikkiin sekä tarkasteltu lajikulutturikyselyn, yhdenvertaisuuskartoituksen ja henkilöstökyselyn tuloksia.

Keskeiset käsitteet

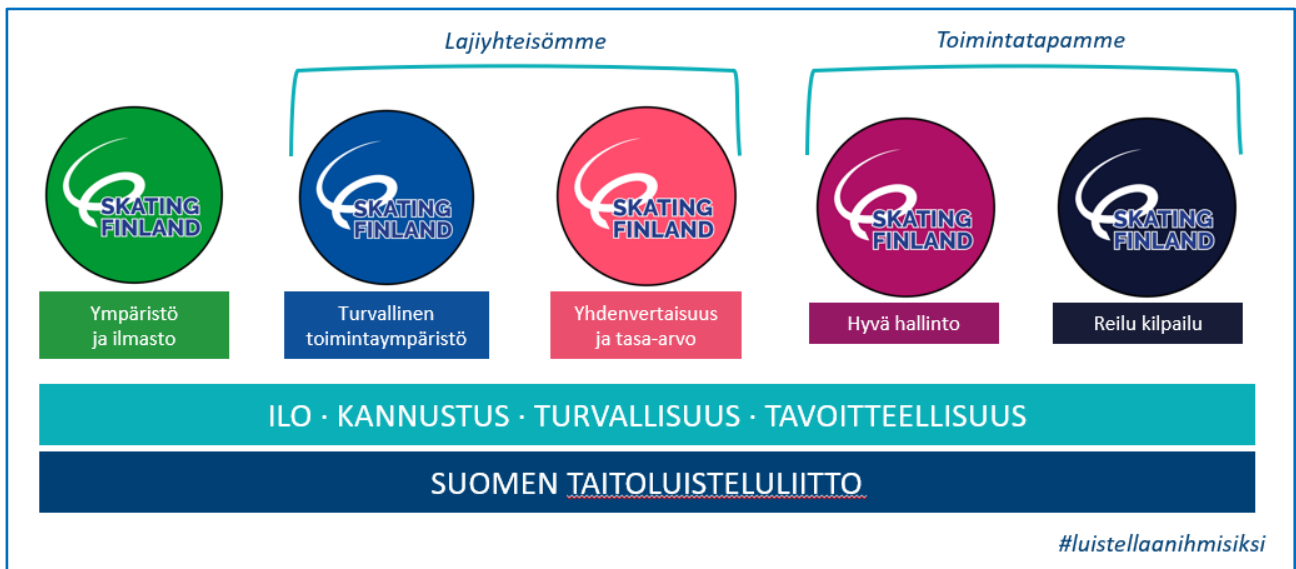
Yhdenvertaisuudella tarkoitetaan sitä, että kaikki ihmiset ovat samanarvoisia riippumatta heidän sukupuolestaan, iästään, etnisestä tai kansallisesta alkuperästään, kansalaisuudestaan, kielestään, uskonnostaan ja vakaumuksestaan, mielipiteestään, vammastaan, terveydentilastaan, seksuaalisesta suuntautumisestaan tai muusta henkilöön liittyvästä syystä.

Tasa-arvolla tarkoitetaan tässä yhteydessä sukupuolten välistä syrjimättömyyttä. Sukupuolten tasa-arvo liikunnassa ja urheilussa tarkoittaa harrastamisen, kilpailemisen, vaikuttamisen ja näkymisen mahdollistamista kaikille sukupuolesta riippumatta.

Taitoluisteluliiton vastuullisohjelma

Taitoluisteluliiton vastuullisuusohjelma perustuu useisiin eri lähteisiin ja kokonaisuuksiin. Vastuullisuusohjelman pohja lähtee useista Yhdistyneiden Kansakuntien (YK) julistuksista ja sopimuksista, kuten lasten oikeuksien sopimuksesta ja kestävän kehityksen tavoitteista. Nämä jalkautuvat käytäntöön Suomen liikuntalain ja Reilun pelin periaatteiden kautta. Reilun pelin keskeinen periaate on jokaisen tasavertainen mahdollisuus liikuntaan ja urheiluun. Se on koko urheiluyhteisöä sitova eettinen ohjeisto, vastuullisuustyön perusta ja kaikkien liikunnan ja urheilun toimijoiden oikeus ja velvollisuus.

Osana urheiluyhteisöä Taitoluisteluliitto on keskeinen vaikuttaja suomalaisen urheilun vastuullisuusohjelman kehittämisessä. Olympiakomitean rakentaman urheiluyhteisön yhteisen vastuullisuusohjelman pohjalta Taitoluisteluliitto on rakentanut oman vastuullisuusohjelmansa, joka toimii raamina ja sitovana linjana koko taitoluistelu-yhteisön toiminnalle. Ohjelma ohjaa niin liiton johdon ja hallinnon toimintaa kuin yksittäisten seurojen toimintaa. Seurat jalkauttavat ohjelman toimenpiteitä henkilöstönsä kautta urheilijoiden arkeen, aina jääkentille saakka.

Taitoluisteluliiton vastuullisuusohjelman päätavoitteena on, että vastuullisuus on toimintamme lähtökohta ja kivijalka. Rakennamme yhdessä seurojen kanssa turvallisen ja kestävän perustan taitoluistelun harrastamiselle Suomessa. Olemme vastuullisuuden edelläkävijä urheiluyhteisössä.

Vastuullisuusohjelman ydinperiaatteet ovat:

- Toimintamme on läpinäkyvää, vuorovaikutteista ja tutkittuun tietoon perustuvaa
- Turvaamme toimintaamme kiusaamiselta, häirinnältä ja epäasialliselta käytökseltä
- Jokainen on tervetullut mukaan syrjimättömään ja tasa-arvoiseen toimintaamme
- Rakennamme kestävästä kehityksestä lajin kilpailuvalttia
- Sitoudumme toimimaan reilusti sekä puhtaasti jäällä ja sen ulkopuolella

Vastuullisuusohjelman ydinperiaatteisiin kuuluvat Urheiluyhteisön vastuullisuusohjelmaa mukailen yhdenvertaisuus ja tasa-arvo sekä turvallinen toimintaympäristö. Tavoitteena on,

että kaikki kokevat itsensä tervetulleeksi taitoluistelun pariin riippumatta esimerkiksi sukupuolesta, etnisestä taustasta, vammasta, seksuaalisesta suuntautumisesta tai taloudellisesta tilanteesta. Taitoluisteluoyhteisö haluaa luoda liikunnan ja urheilun ympäristön, jossa kaikki ovat turvassa kiusaamiselta, häirinnältä ja muulta epäasialliselta käytökseltä.

Yhdenvertaisuussuunnitelman toteutuminen 2022–2024

Soveltavaa luistelua toteutetaan eri seuroissa joko omina ryhminä tai integroituna muuhun toimintaan. Challenger-sarjan Finlandia Trophy -kilpailun yhteyteen on kutsuttu vuosittain mukaan Special Olympics -luistelijat.

Liitto on kannustanut seuroja aktiiviseen Opetus- ja kulttuuriministeriön *Seuratuon* hakemiseen. Seuratoiminnan kehittäjät ovat sparranneet seuroja hakemusten kirjoittamisessa.

Viestinnän kanavat ovat kaikille avoimia, ja informaatiota on pyritty tuomaan esille eri kanavissa. Nettisivut avattiin 2022 keväällä englannin kielelle. *Vastuullisuusmateriaalia* on kehitetty ja pyritty jalkauttamaan seurakentälle.

Kansainvälinen luisteluliitto (ISU) päivitti transsukupuolisten urheilijoiden kilpailemista koskevia sääntöjä lokakuussa 2023. Uusi päivitys on tärkeä askel lajille, sillä aiempaa selkeämmät ja tarkemmin määritellymmät reunaehdot mahdollistavat entistä yhdenvertaisemmat kilpailumahdollisuudet kaikille luistelijoille. ISU:n kilpailusäännöissä on kuitenkin edelleen sarjat vain kahdelle sukupuolelle.

ISU suosittelee, että kukin jäsenliitto ottaa käyttöön omat sääntönsä koskien transsukupuolisten urheilijoiden kilpailua. Yhteisten sääntöjen noudattamista suositellaan kuitenkin lajin korkeimmilla kotimaisilla tasoilla. Mikään liiton oma säännös ei kuitenkaan kumoakaan lokakuussa päivitettyjä kansainvälisiä ohjeistuksia, joten ISU:n alaisissa kilpailuissa säännöt ovat aina kaikille samat.

Aihetta käsitellään Suomen Taitoluisteluliiton Kilpaileminen-työryhmässä. Tavoitteena on saada kirjattua kaudelle 2025–2026 liiton omat viralliset säännöt transsukupuolisten kilpailemiseen.

Liitto on toteuttanut suunnitelmien mukaan *Lajikulttuurikyselyn* kevään 2019 jälkeen uudelleen vuonna 2021. Kyselyn tuloksia on tarkasteltu, ja niiden pohjalta toteutettu mm. laaja vuorovaikutuskoulutusten kiertue. Seuraava lajikulttuurikysely tehdään keväällä 2025.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotyön nykytila Taitoluistelussa

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotyön nykytilaa kartoitetaan yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman päivittämisen yhteydessä henkilöstölle ja hallitukselle toteutettavalla kyselyllä. Kysely tullaan teettämään jatkossa samalla Olympiakomitean tarjoamalla pohjalla, jotta tuloksia voidaan vertailla aiempiin vuosiin. Lisäksi Taitoluisteluliitto kysyy luistelijoiden, vanhempien, valmentajien, seuratoimijoiden ja arvioijien kokemuksia taitoluistelukultuurista Lajikulttuurikyselyllä 2–4 vuoden välein.

Jäsenseurat

Taitoluistelua/toimintaa suosittavat 75% luistelijoista, 81% arvioijista, 66% seuratoimijoista, 53% valmentajista ja 51% vanhemmista. Toiminnassa innostaa erityisesti kehittyminen,

yhteisöllisyys ja rakkaus lajiin. Kokonaisuutena harjoitusten ilmapiiri ja tyytyväisyys Taitoluisteluliiton tukeen ovat parantuneet vuoteen 2019 nähden.

Vuoden 2021 lajikulttuurikyselyssä epäasiallisen käytöksen kokemukset liittyivät yleensä valmentajilla päätösten kyseenalaistamiseen, arvosteluun tai kiusaamiseen. Luistelijoilla kokemukset ovat liittyneet puolestaan syrjimiseen, pahan puhumiseen tai suosimiseen. Seuratoimijan työssä haasteita aiheuttaa esimerkiksi esimiestyöhön liittyvät haasteet sekä ristiriidat eri sidosryhmien välissä. Arviojia kuormittavat itse työhön liittyvien tekijöiden lisäksi muun muassa hierarkia ja ristiriidat tuomareiden kesken.

Yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon nykytila Taitoluisteluliitossa

Tuloksissa merkitty plussa (+) tai miinus (-) riippuen mihin suuntaan ne ovat muuttuneet sitten vuoden 2022 kyselystä.

Yleinen ilmapiiri ja sitoutuminen

Järjestömme yleinen ilmapiiri on innostava, moniarvoinen ja avoin	4,09+
Luottamushenkilöt ja henkilökunta ovat keskenään samanarvoisia	3,73-
Luottamushenkilöt ja henkilökunta osallistuvat järjestön kehittämiseen	4,36+
Järjestössämme on keskusteltu yhdenvertaisuuteen liittyvistä asioista	4,27+
Yleinen sitoutuneisuus yhdenvertaisuuden edistämiseen	
Työntekijät	4,2
Luottamushenkilöt	4,0+
Operatiivinen johto	4,36+
Omaehtainen sitoutuminen	4,45+
Työntekijä/luottamushenkilö voisi tuoda organisaation avec -tilaisuuteen samaa sukupuolta olevan puolisonsa	100%

Toiminnan saavutettavuus, esteettömyys ja viestintä

Järjestön viestintä on avointa, monipuolista ja tavoittaa kaikki järjestön jäsenet	4,90+
Esteettömyyden ja saavutettavuuden edistäminen näkyy järjestön toiminnassa	3,82+
Järjestön toimitilat ovat fyysisesti esteettömiä ja saavutettavia	4,64+

Syrjintä, häirintä

Onnistumiset ja kehityskohteet

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvokyselyssä kerättiin henkilöstön ja hallituksen näkemyksiä siitä, missä asioissa yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon näkökulmasta on onnistuttu hyvin, ja mitkä vaatisivat eniten kehittämistä

Onnistumiset	Kehittämiskohteet
Sukupuolidiversiteetin vahvistaminen ja suvaitseminen. (kehityskohde 2022)	Taloudellinen yhdenvertaisuus. Vähävaraisten huomioiminen ja harrastuksen mahdollistaminen.
Erytisryhmien tarjonnan laajentaminen, ja tietoisuuden kasvattaminen viestinnän ja tapahtumien avulla.	Erialaisten etnisten taustojen hyväksyminen vieläkin paremmin.
Mahdollisuus ilmoittaa asiasta nimettömästi.	

Henkilöstökyselyssä tiedusteltiin myös, miten tärkeäksi eri yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon osa-alueiden edistäminen koetaan. Tärkeimpinä esiin nousivat

Taloudellinen yhdenvertaisuus	4,55+
Etninen yhdenvertaisuus	3,36+
Kielellinen yhdenvertaisuus	3,0+

Yhdenvertaisuussuunnittelun painopisteet

Taitoluisteluliiton yhdenvertaisuussuunnittelun painopisteet 2024–2027 on jaettu seuraavien pääteemojen alle

Taloudellinen yhdenvertaisuus
Etninen yhdenvertaisuus
Kielellinen yhdenvertaisuus

Kaikkien teemojen osalta keskeistä on sisältöjen jalkauttaminen koko seurakentälle.

Taloudellinen yhdenvertaisuus

Taitoluisteluliiton tavoitteena on, että taitoluistelu liikuttaa monipuolisesti. Liitto on mukana tapahtumissa, joissa luistelusta kiinnostuneet pääsevät maksutta tai matalalla osallistumiskustannuksella kokeilemaan taitoluistimia ja luistelua. OP-Ryhmän mahdollistama Hippo-luistelukoulu on tästä hyvä esimerkki.

Taitoluisteluliitto kannustaa seuroja kehittämään matalan harrastekynnyksen toimintaa Opetus- ja kulttuuriministeriön Seuratuen avulla, sekä kehittämään seurassa erilaisia tukimuotoja vähävaraisille harrastajille. Liitto on arvioimassa rahaston käyttöönottamista vuonna 2025, josta voitaisiin jakaa avustusta erinäisiin kohteisiin.

Etninen yhdenvertaisuus

Liitto huomioi yhdenvertaisuuden ja ihmisten erilaisuuden liiton viestinnässä. Liiton ilmekuvissa seikkailee moninainen joukko erilaisia luistelijoita. Materiaaleja käytetään liiton tapahtumien markkinoinnissa ja liiton viestin levittämisessä seurakentälle.

Kielellinen yhdenvertaisuus

Liiton viestintäkanavat ovat kaikille avoimet ja viestintä tapahtuu sellaisessa muodossa, että mahdollisimman monella sisällöt ovat saavutettavissa. Liiton nettisivut on julkaistu keväällä 2022 myös englanniksi, mutta tarvetta on laajentaa englanninkielisen sisällön tuottamista myös seuratoimintaan.

Suunnitelman seuranta, arviointi ja kehittäminen

Liiton yhdenvertaisuussuunnitelman hyväksyy Suomen Taitoluisteluliiton liittohallitus. Suunnitelman kehittämisestä ja seurannasta vastaa Taitoluisteluliiton vastuullisuustoiminnan koordinaattori yhdessä liiton toimiston työntekijöiden kanssa. Suunnitelmaa kehitetään ja päivitetään tarvittaessa.

Liiton toimiston henkilökunnalle tehdään määräajoin työilmapiirikysely, jonka tuloksia arvioidaan myös yhdenvertaisuuden toteutumisen näkökulmasta. Liitto teettää kahden-kolmen vuoden välein Lajikulttuurikyselyn koko seurakentälle, ja tulosten perusteella arvioidaan toimenpiteitä yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon näkökulmasta.

Tavoite	Toimenpiteet	Aikataulu	Vastuu
Kehitämme toimia turvallisen toimintaympäristön varmistamiseksi	Käymme läpi yhdenvertaisuuteen, tasa-arvoon ja turvalliseen toimintaympäristöön liittyviä kysymyksiä yhdessä seurojen kanssa.	Jatkuva	Seurakehityspäällikkö, toiminnanjohtaja, kilpailupäällikkö.
	Viestimme epäasiallisen käytöksen ennaltaehkäisyn työkaluista, kuten Et ole yksin -palvelusta, säännöllisesti.	Jatkuva	Seurakehityspäällikkö, markkinointi- ja viestintäsuunnittelija.
	Kehitämme ja tarjoamme tukimateriaaleja epäasiallisen käytöksen ennaltaehkäisyyn ja puuttumiseen. Panostamme myös materiaalien jalkauttamiseen.	Jatkuva	Seurakehityspäällikkö, toiminnanjohtaja,
	Keskitämme eettisten asioiden rikkomuksien tutkinnan ja kurinpidon yhteisesti SUEKin kanssa.	Jatkuva	Seurakehityspäällikkö, toiminnanjohtaja,
	Edellytämme kaikilta luistelijoilta, arvioijilta, valmentajilta ja muilta kilpailuihin akkreditoitavilta henkilöiltä luistelija- tai toimihenkilöpäätöstä.	Jatkuva	Seurakehityspäällikkö, kilpailupäälliköt
	Tuemme seuroja epäasialliseen käytökseen liittyvissä tapauksissa tarjoamalla tukea ja neuvontaa.	Jatkuva	Seurakehityspäällikkö, häirintävaltuutettu
	Perustamme tukirahaston	2025	Toiminnanjohtaja ja talouspäällikkö

	Liitolla on häirintäyhteys henkilö	Jatkuva	Liittohallitus ja seurakehityspäällikkö
Edistämme yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa taitoluistelukulttuurissa	Olemme mukana järjestämässä matalan kynnyksen osallistumistapahtumia.	Jatkuva	Seurakehitys- ja koulutus­päällikkö.
	Kannustamme seuroja järjestämään harrastus- ja kilpailutoimintaa erityisryhmille.	Jatkuva	Kilpailupäällikkö, seurakehitys- ja koulutus­päällikkö.
	Kuvavalintamme ja muu visuaalinen materiaali edistävät yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä heijastavat moniarvoista taitoluistelukulttuuriamme	Jatkuva	Markkinointi- ja viestintäsuunnittelija.
	Kannustamme lajin toimijoita käymään vastuullisen valmentajan verkkokurssin ja muita vastuullisuusaiheisia koulutuksia	Jatkuva	Valmennus- ja koulutus- ja seurakehityspäällikkö.
	Nostamme Tähtiseura-auditoinneissa esille yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon teemoja	Jatkuva	Seurakehityspäällikkö.
	Toteutamme Lajikulttuurikyselyn luistelijoille, valmentajille, vanhemmille, arvioijille ja seuratoimijoille	2025	Toiminnanjohtaja ja seurakehityspäällikkö
	Teemme yhteistyötä ISU:n kanssa lajin sääntöjen tasa-arvoistamisen puolesta	Jatkuva	Kilpailupäällikkö
	Tarkastelemme kotimaan kilpailujen sääntöjä ja liiton järjestelmiä tasa-arvoistamisen puolesta	2025–2026	Kilpailupäällikkö
	Huomioimme rekrytointiprosesseissa	Jatkuva	Toiminnanjohtaja

	yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon		
	Työryhmien valintaprosessit tukevat tasa-arvoisen ja moniarvoisen päätöksenteon vahvistumista	Jatkuva	Toiminnanjohtaja
	Kaksikielistä materiaalityöntanttoa (FIN ja ENG)	Jatkuva	Kukin työntekijä omalla vastuualueellaan
Edistämme yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa työyhteisössämme	Hallituksen moninaisuus maantieteellisesti, sukupuolijakauman ja kokemuksen perusteella	Jatkuva	Jäsenseurat
	Toteutamme yhdenvertaisuuskyselyn työyhteisössä ja luottamusjohdossa.	2025	Toiminnanjohtaja
	Toteutamme työyhteisön tyytyväisyyskyselyn kerran vuodessa	jatkuva	Talous- ja HR-päällikkö